

Werkgroep Toegankelijkheid Oud Zuid 2004

De leden van de Werkgroep Toegankelijkheid Oud Zuid hebben zich tot doel gesteld om de toegankelijkheid en de doorgankelijkheid van respectievelijk de openbare ruimte, winkels, openbare gebouwen, onderwijs en zorginstellingen te verbeteren. Vanaf de start in 2003 heeft de werkgroep een hoog ambitieniveau nagestreefd. Ons standpunt daarbij is dat, als alle betrokken partijen van goede wil zijn, de ergernissen van alle dag praktisch en efficiënt kunnen worden opgelost. De werkgroep werkt nauw samen met de SGOA (Stichting Gehandicapten Overleg Amsterdam) en heeft ook op het ambtelijke, bestuurlijke en politieke vlak in 2004 goede en vruchtbare contacten gehad.

Wat de werkgroep wil is eigenlijk goed voor iedereen. Een verbetering van de toegankelijkheid van de openbare ruimte vergroot namelijk de actieradius van ouderen en mindervaliden aanzienlijk. Het maakt dat zij *langer* zelfstandig kunnen blijven wonen en *langer* in staat zijn om ondanks hun beperkingen hun eigen huishouding te voeren. Het verbeteren van de basistoegankelijkheid vergroot hun autonomie.

In 2004 is er door het stadsdeel fors geïnvesteerd in het verbeteren van de basistoegankelijkheid in heel Oud Zuid. De werkgroep heeft in deze periode niet alleen geparticipeerd in een “begeleidingscommissie”, maar heeft vanuit haar onafhankelijke positie ook de voortgang van de werkzaamheden gecontroleerd en van commentaar voorzien. Er zijn door het stadsdeel een aantal schouwen georganiseerd om in samenspraak met leden van de werkgroep tot oplossingen te komen van problemen die zich in het werk voordeden.

De werkgroep heeft in het najaar in de commissie Openbare Ruimte en Verkeer haar ongerustheid uitgesproken over de onheldere samenloop en financiële vervlechting van de werkzaamheden t.b.v. de basistoegankelijkheid en die van het verwijderen van anti-parkeerobstakels. Daardoor kon de commissie en de verantwoordelijke wethouder ingrijpen en werden de gelden die bestemd waren voor de basistoegankelijkheid voor gehandicapten veiliggesteld.

Iets meer dan de helft van de werkzaamheden t.b.v. de basistoegankelijkheid is inmiddels voltooid. In de komende jaren zal ook moeten worden ingezet op maatwerk. Zo is het tot nu toe nog niet mogelijk geweest om op alle belangrijke kruispunten en voetgangers-oversteekplaatsen de noodzakelijke aanpassingen voor blinden en slechtzienden te realiseren. Ook heeft de werkgroep het stadsdeel erop gewezen dat niet alle toegangen tot het Vondelpark zijn ingericht op de behoeften van mindervaliden, erger nog, de bruggetjes zijn inmiddels voorzien van onoverkomelijke niveauverschillen.

In 2004 hebben leden van de werkgroep zich verder beziggehouden met het verbeteren van de toegankelijkheid en de doorgankelijkheid bij geplaatste incidentele obstakels in de openbare ruimte zoals steigers, bouwopslag, containers en bouwliften. Het betreft hier niet alleen de aanscherping van de regelgeving maar ook het opvoeren van de handhaving. We hebben in april 2004 het stadsdeel en met name de wethouder openbare ruimte onaangenaam moeten verrassen met de conclusies van een onaangekondigde, twee maanden durende, controle uitgevoerd in het najaar van 2003 op de ondoorgankelijkheid van trottoirs bij bouwwerkzaamheden. Wij wachten nog steeds op zijn antwoord...

Bij herprofileringen van straten, klein- en grootonderhoud, is er nog steeds te weinig aandacht voor de tijdelijke maatregelen die de toe- en doorgankelijkheid voor gehandicapten garanderen. Niet alleen heeft de werkgroep kritiek geuit op de keuze van het gebruikte

materiaal, ook het contractueel afschuiven van de verantwoordelijkheid voor het onderhouden van de doorgang naar de aannemers is ons een doorn in het oog. Als schrijvend voorbeeld kunnen we de tijdelijke omleidingsroute rondom het Rijksmuseum noemen. Daarover heeft de werkgroep meerdere keren tot tevredenheid met de projectleider gesproken. Van zijn kant was er alle begrip voor de situatie van gehandicapten. Dit heeft in de praktijk echter nooit, of slechts heel even, tot de gewenste verbeteringen geleid. Wij willen dat het stadsdeel alle voornemens tot herprofilering voortaan voorziet van een deugdelijke “gehandicaptenparagraaf”. Een permanent van kracht zijnd BLVC-plan (Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie). Een dwingende eis van de opdrachtgever om gedurende het hele proces – van ontwerp tot en met de uitvoering – rekening te houden met de specifieke toe- en doorgankelijkheids vereisten m.b.t. de gehandicapte verkeersdeelnemer. Nu wordt er maar wat aangerommeld en zijn de omleidingen rond het Rijksmuseum vanaf maart 2004 voor gehandicapten een regelrechte crime geweest.

Via de SGOA heeft de werkgroep zitting in de ambtelijke verkeerscommissie (AVC) Onze deelname ervaren we als nuttig en informatief. In dit eerste jaar heeft onze inbreng vooral betrekking gehad op de onderwerpen toegankelijkheid en veiligheid.

Zoals we in het verslag over 2003 al hebben aangekondigd heeft de wethouder van Welzijn, Onderwijs en Sport, mevrouw Lieke Thesingh, op verzoek van de werkgroep een onderzoeksopdracht verleend aan studenten van de HVA om de toegankelijkheid van schoolgebouwen voor het basis- en voortgezet onderwijs in kaart te brengen. Binnen de werkgroep was de ontoegankelijkheid van onderwijsinstellingen, en met name de problemen die ouders ondervonden bij het benaderen van scholen voor hun gehandicapte kind, aanleiding om bij de wethouder op een dergelijk onderzoek aan te dringen. Doelstelling was niet alleen om een overzicht te krijgen van het probleem, maar ook om bij het gericht inzetten van middelen juist die instellingen te ondersteunen waar met een beperkte aanpak al een redelijk succes te verwachten zou mogen zijn. Begin 2005 zijn de resultaten door de studenten aan het stadsdeel en belangstellenden gepresenteerd. Vanuit de afdeling onderwijs is inmiddels toegezegd dat de resultaten van het onderzoek in de uitvoering van komende onderhoudswerkzaamheden zullen worden ingepast.

2004 is een jaar geweest om vanuit het perspectief van de werkgroep met tevredenheid op terug te kijken. Complimenten en aanmoedigingen bereikten ons van diverse kanten. Onze inzet was voortvarend en doelmatig, de goede samenwerking met betrokken instanties en personen heeft daartoe zeker bijgedragen. We hebben om onze doelstellingen te bereiken onszelf wel de nodige beperkingen moeten opleggen, niet alle goede ideeën konden daarom worden overgenomen en ook het verbreden van de samenwerking met andere werkgroepen kreeg zo nog onvoldoende prioriteit. We hebben moeten woekeren met onze capaciteit en mogelijkheden.

Voor het komende jaar zal de aandacht van de werkgroep zich richten op het voortzetten van de contacten met het stadsdeel m.b.t. de werkzaamheden rond de verbetering van de basistoegankelijkheid en de faciliteiten ten gunste van de blinden en visueel gehandicapten. De voorstellen van het Rijksmuseum m.b.t. de plannen voor de onderdoorgang baren ons zorgen. Voor de permanente- en incidentele obstakels verwachten we van het stadsdeel een beleidsvoorstel. We zullen ons beraden op een mogelijk vervolgonderzoek m.b.t. de toegankelijkheid van bijvoorbeeld overheids- en zorginstellingen. Ook hopen we op een verbetering van de toegankelijkheid en doorgankelijkheid van de winkelconcentratiegebieden. De werkgroep wil de lokale overheid uitnodigen om in overleg met winkeliers en hun

belangenverenigingen de verbetering van de toegang tot de winkels te bespreken en liefst vast te laten leggen in een convenant.
2005 zal het jaar zijn waarin we ons zullen moeten verstaan met de politieke partijen over de inhoud van hun verkiezingsprogramma's. We zullen ze daarvoor actief gaan benaderen.